

Posudek oponenta na bakalářskou práci Laděny Vítkové

„Socialistický realismus – z Moskvy do Jen-anu“

Posuzovaná práce si klade za cíl představit a porovnat čínskou koncepci socialistického realismu s koncepcí sovětskou a poukázat na evidentní, byť nepřiznaný vliv sovětské literární doktríny na sesterskou doktrínu čínskou. V souladu s tím je práce rozvržena do dvou částí, v nichž diplomantka sleduje vznik a proměny uvedené doktríny v obou zemích. Výklad v obou částech práce je podobně strukturován—diplomantka věnuje pozornost samotnému označení „socialistický realismus“, jeho hlavním principům, základním dokumentům a proměnám této literární doktríny v čase—přičemž užitý kontrastní přístup dává dobře vyniknout jednotlivým podobnostem i odlišnostem. Práce je založena na kritickém čtení pramenů v překladech i v originálním znění, diplomantku je mimo jiné třeba pochválit za práci s ruskojazyčným textem a rovněž za komparaci odlišných verzí čínského textu. Výklad je systematický a přehledný a diplomantka prokazuje dobrou znalost relevantní sekundární literatury. Práce je napsána kultivovaným jazykem a je v ní pouze minimum překlepů, opomenutí či nedostatků formálního rázu. Pochvalu si rovněž zaslouží zařazení česko-rusko-čínského slovníčku klíčových pojmů.

Je pochopitelné, že diplomantka představuje jednotlivé aspekty geneze a proměn sovětského socialistického realismu pouze v nejdůležitějších obrysech, neboť těžištěm práce je představení čínské verze doktríny. Přesto by této části práce prospělo, kdyby např. obsahovala informaci o osobě a rolích Ždanova (případně o jeho vztahu k Stalinovi), či poukaz na to, že Ždanov hovořil o revolučním romantismu již v roce 1934 (poprvé zmíněno až v pasáži mapující čínské propojení revolučního realismu s revolučním romantismem). Také celkově fundovaný výklad kapitoly „Socialistický realismus v Číně“ trpí místy jistou zkratkovitostí. Diplomantka např. uvádí zjednodušující paralelu mezi rozpuštěním sovětské literární společnosti RAPP a čínské Ligy levicových spisovatelů, či zmiňuje kritiku doktríny socialistického realismu v průběhu kampaně Sta květů, aniž by konstatování podepřela například poukazem na teze formulované v roce 1956 Qin Zhaoyangem, vyzdvihující realismus bez přívlastku („Xianshi zhuyi: Guangkuo de daolu“ in *Renmin Wenxue* 9/1956). Diplomantka v poslední kapitole představuje doktrínu revolučního romantismu z konce 50.let, která je vyvrcholením vývoje čínské verze socialistického realismu. Přínosem výkladu je důraz, který je

kladen na pojmenování jednotlivých zdrojů doktríny. Je však škoda, že diplomantka svůj výklad v této části práce opírá pouze o sekundární literaturu.

Navzdory výše uvedeným výhradám, je posuzovaná práce jako celek je nepochybně cenným příspěvkem k objasnění spletité problematiky přejímání a transformace cizích ideologických konceptů v Číně dvacátého století.

Navrhuji hodnocení „výborně“.

V Praze 6.9. 2012

Dušan Andrš